

—No trigaré gaire en demostrar-te com sóc el teu senyor!

I Don Joan va allunyar-se, llançant una blasfèmia. L'endemà en la masia de l'Enric ja hi havia uns altres masovers. Però, el noble, que era rancuniós, volia extreure sa venjança. Amb or va comprar uns quants jornalers, i, passat poc temps, en to amistós, va enviar a cercar a l'Enric. Aquest, que es trobava en el poble veí, sense feina, puix era molt difícil trobar-ne per aquelles encontrades estant renyit amb el cacic, instigat per la misèria, va decidir tornar al castell. I una tarda va acomiadar-se del poble. Però Maria, que sospitava que al seu Enric res de bo l'esperava en el castell, i que, talvegada, volien fer-lo caure en un parany, va seguir al seu marit d'un tros lluny. I en arribant al castell va abscondir-se darrera la soca corpolent d'un castanyer que hi havia en la gran plaça que s'obria davant del portal.

I va veure com l'Enric i Don Joan parlaven, en veu alta, en el bell mig de la plaça. Al cap de poca estona, va comparèixer una colla de jornalers, portant cada u una escopeta, en actitud amenaçadora. Un oratjol malestruc bressolà l'arbreda, i un vol de colomes va aplegar-se en els marlets del castell. I els ròncs murs varen semblar animar-se com si sentissin renàixer el seu antic poder.

Llavors, Don Joan digué a l'Enric:

—Aquella tarda vares dir-me que no hi havia vassalls. Necil! Mentre hi hagi or hi haurà vassalls.

I va assenyalar als jornalers, agrupats davant del portal, que apuntaven les escopetes a l'Enric. Un raig de sol ponent va vestir de porpra a Don Joan, com si el cobris amb el mantell d'un seu avantpassat. La seva veu tenia un to sinistre i sepulcral, com

si en ella hi cantessin els senyors feudals una cançó de venjança.

I el senyor prosseguí:

—Encara no m'he guarit de la ferida que vares fer-me en la mà. Ara vull venjar-me com un noble. La teva esposa serà meva. Les dones formoses han nascut per ésser riques. Treballant amb tu la seva bellesa es marciria.

—Miserable!...—remugà l'Enric, cloent els punys amb ràbia i reullant les escopetes.

—Vull pegar-te davant de tots aquests vassalls! Si t'hi tornes, desapararan les escopetes, i t'estendran mort als meus peus.

I el senyor somreia del suplici del vassall, i fent una rialla crudel, li va pegar. Oh, quina ràbia sentí l'Enric al cremar-li el rostre l'escalfor de la bofetada!

—Torna-t'hi al covard!—crià Maria, eixint del seu amagatall.—Abans morir que deixar-se pegar per un senyor!

I un jornalero va subjectar-la.

—Assassins! Assassins!—criava, fent esforços per a desfer-se'n.

L'Enric, encoratjat per la seva esposa, va abraonar-se damunt de Don Joan, i lluitaren un moment. Varen petar uns trets. Maria llançà un xiscle esgarriós.

L'Enric va caure llarg a terra i Don Joan esclatà en una rialla. Va apropar-se a Maria, i abraçant-la per la cintura, va entrar-la, mig desmaiada, al castell.

I els retrats dels nobles avantpassats, foren testimonis d'un altre crim.

El senyor feudal, va gosar la dona del seu vassall!

A, FUSTER VALLDEPERAS

FLOREIXEN ELS LLIRIS

*Sota la llum clara i novella
el bon Jesús haurà passat,
deixant vestit de meravella
la solitud d'aquest serrat.
El camp tot era ple d'espines,
era tot erm, desconhortat...
Mes, oh Jesús, quan tu camines
floreix de lliri en els penyals,
l'aire tremola aromes fines
i la salut torna als malalts.
Sota la llum clara i novella,
els lliris blancs són els senyals
de la passada meravella.*

CARME MONTORIOL PUIG